

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

№ 32 (238)
СУБОТА
30
ЛИСТОПАДА
1963 року

ШЕФСЬКА РОБОТА

Знання в масі

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Ціна 1 коп.

КОМУНІСТИ — В АВАНГАРДІ

БУТИ В УСЬОМУ ПРИКЛАДОМ

19 листопада на фізико-математичному факультеті відбулися відкриті партійні збори на тему: «Авангардна роль комуністів-студентів в академічних групах, на курсах і факультеті».

У своїй доповіді секретар партбюро Д. Тхоржевський розповів про ту роль, яку відіграють молоді комуністи у роботі факультету. Незважаючи на те, що більшість комуністів — це студенти-виробничники, які приступили до навчання після 7—8-річної перерви, вони є прикладом у навчанні і громадській роботі. Так, на останній сесії тт. С. Гройсман та В. Коваль склали всі екзамени на «відмінно». На жаль, дехто (М. Іванко, А. Майорко) не склав по одному-два екзамени. Добре зарекомендували себе на роботі в Цілинному країо студенти-комуністи Ю. Безсмертний, І. Моргунов, Н. Скрипникова — вони нагороджені грамотами. Роботу по будівництву спортивного табору очолює комуніст Ф. Кротевич, який непогано виконував доручену йому справу. Сумлінно працювали наші студенти на збиранні врожаю. У громадських організаціях інституту і факультету немало представників партійної організації фа-

культету (Ф. Кротевич, В. Коваль, Н. Скрипникова, В. Андріяшин, І. Бовтун, В. Ратушний, В. Прилипка, В. Землянський).

У своєму виступі доц. М. Кубрушко звернувся до молодих комуністів із закликом стати прикладом у вивченні суспільних наук, зокрема історії КПРС. Адже це правда, що деякі комуністи не розуміють своєї авангардної ролі в групі. Про це хоча б говорить той факт, що студент А. Хапдошко не підготувався до семінару з історії КПРС, відмовився відповідати на поставлені викладачем запитання.

В обговоренні доповіді взяли участь і студенти. Л. Головченко, партгрупорг першого курсу, вказав, зокрема, що в гуртожитку № 2 не створено умов для нормальної роботи студентів. Ф. Кротевич закликав студентів і тепер, на протязі всього навчального року, не припиняти роботи по будівництву спортивно-оздоровчого табору. С. Гройсман поділився своїм досвідом підготовки до занять, вмінням планувати свій час. В. Коваль звернув увагу студентів на необхідність підтримання в інституті і гуртожитку санітарно-гігієнічних норм; із звітом про участь комуністів у

роботі на цілинних землях виступила парторг цілинного загону Н. Скрипникова.

Збори прийняли рішення, спрямоване на підвищення авангардної ролі студентів-комуністів у групах, на курсах та факультеті.

НАШ КОР.

У цьому році на київському заводі «Точелектроприлад» при Університеті культури відкрито літературний факультет, що обслуговується головним чином викладачами мовно-літературного факультету нашого інституту.

Робітники заводу виявляють великий інтерес до занять факультету. Зокрема, тут останнім часом з лекціями виступали доц. А. Данилюк («Пам'ятки давньої російської літератури»), доц. І. Крук («Новинки радянської літератури»). А не-

щодавно в Університеті було організовано вечір дружби російської та української літератур, на якому були прочитані лекції «Т. Г. Шевченко і перелома російська література» (викл. Г. Гайдай), «Горький і Україна» (доц. І. Крук).

На початку грудня в села Бориспільського району виїжджає група лекторів — викладачів і аспірантів кафедри української літератури, які виступлять перед колгоспниками і сільською інтелігенцією про творчість І. Котляревського, Т. Шевченка, Б. Грінченка, П. Грабовського, Лесі Українки, О. Кобилянської.

П. Х.

До лав партії

Відбулися партійні збори комуністів інституту. На них до членів КПРС і кандидатів у члени КПРС було прийнято групу студентів і викладачів. Зокрема, це студентка мовно-літературного факультету Кравець, студент педагогічного факультету Загородня, Шкурко, Сивокін, Шкляр, студенти фізико-математичного факультету С. Гройсман, Мандрика, Бойко. До кандидатів у члени партії комуністи одностайно прийняли викладачів тт. Турчинську і Тарасюка.

Потім секретар партійного бюро інституту М. Ярмаченко доповів комуністам про план і заходи партійного бюро, які будуть проведені в життя у цьому навчальному році. Крім того, він розповів зборам про те, що вже зроблено партійним бюро у плані реалізації рішень звітно-виборної партійної конференції.

П. О.

Сьогодні в номері:

1. КОМУНІСТИ — В АВАНГАРДІ.
2. ПРОБЛЕМИ НАРОДНОЇ ОСВІТИ.
3. ШЕФСЬКА РОБОТА.
4. КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ПРОЖЕКТОР.
5. ЮВІЛЕЙ Д. МАБРГОЙЗА.

ПРОБЛЕМИ НАРОДНОЇ ОСВІТИ

ГРАМАТИКА І ЖИВА МОВА

Під такою назвою в газеті «Известия» від 14 листопада ц. р. опубліковано статтю професора Московського університету А. Єфимова. Автор наголошує, що давно пора покінчити з тим мертвотним формалізмом, який панує на уроках російської мови в школі. Багата, яскрава мова народу перетворюється в школі на сухий гербарій, в якому немає ні квітів, ні плодів. Назви, написані на обкладинках шкільних підручників, — «Русский язык», не відповідають дійсності, адже ж не мова в них представлена, а граматики з правописом.

Мова — це величезний запас слів, що мають прямі й образні, переносні значення. Мова — це багатотисячний запас крилатих висловів, зворотів, прислів'їв, приказок, афоризмів.

Мова безперервно шліфується і розвивається в творах письменників, публіцистів, науковців, у щоденному нашому побуті. Але в школі всім цим не цікавляться, проходять мимо.

стилістики це завдання важко розв'язати. Якщо граматики вчить правильно володіти мовою, то вчити гарно говорити і писати — завдання стилістики. Адже ж усім відомо, що людина, за свідомством школи гра-

Проф. Єфимов відзначає, що події останнього десятиріччя в галузі мовознавства майже не торкнулися школи. Програми приділяють всю увагу граматиці і правопису, і в основному вони мало чим відрізняються від тих, по яких навчалися сто років тому. Звичайно, граматики необхідна, але тільки яка, в якому обсязі і як її подавати? Один з основних недоліків школи — рідна мова не використовується як засіб виховання, бо учень повинен вивчати десятки правил і винятків, учитель перевіряти ці правила. Граматика безцеремонно витіснила з школи живу мову.

На думку автора статті, важливе завдання школи, її невідкладний обов'язок — зайнятися мовною культурою дітей, оголосити війну будь-яким мовним викривленням. А без введення в шкільні програми курсу

мотна, не вмів говорити, написати кореспонденцію в газету, заяву, виступити з промовою.

Грамотність — це сукупність міцних знань елементів мови, уміння вживати мовні засоби за правилами граматики, стилістики й правопису на письмі й усно.

Висловлені в статті думки, зрозуміло, стосуються й питань навчання української мови в школі. Публікуючи виклад статті проф. Єфимова, редакція нашої газети запрошує викладачів кафедр російської та української мов, аспірантів студентів поділитися своїми думками з приводу зачеплених питань, висловити свої пропозиції щодо поліпшення підготовки всебічно грамотних людей і в школі і в вузі.

РЕДКОЛЕГІЯ
БАГАТОТИРАЖКИ.

ПРОЧИТАЙТЕ, ФІЛОЛОГИ

„Твори і думки“

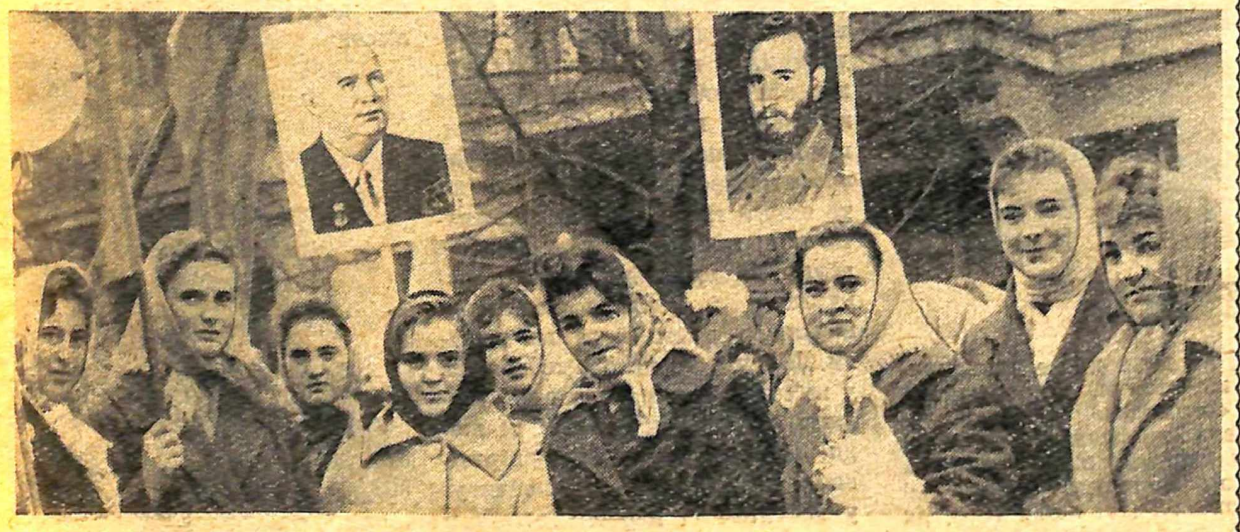
У Москві вийшов десятий номер журналу «Твори й думки» французькою мовою, присвячений українській радянській літературі. Журнал відкривається вступною статтею академіка М. Рильського. У ньому вміщено твори О. Гончара, Ю. Яновського, О. Донченка, М. Бажана, П. Тичини, В. Сосюри, А. Малишка, Л. Дмитерка, П. Воронька, Д. Павличка, Р. Третьякова, І. Драча, В. Коротича та ін.

Журнал вміщує статті про українську літературу Л. Новиценка, В. Лаврова, Ю. Кобилецького, М. Пархоменка, В. Ос-

карського, П. Моргаєнка.

У номері надруковано також уривки з автобіографії Остапа Вишні, висловлювання Ю. Смолича, Ю. Збанацького, Натана Рибачка про літературу. Журнал вміщує рецензії на твори І. Сенченка, О. Іваненка, І. Вільде і ін., статті про українське кіно, музику, малювання. Журнал має також статті про творчість О. Корнійчука, П. Козланюка, М. Стельмаха, Л. Первомайського, В. Собка.

У журналі кілька портретів українських радянських письменників, репродукції з картин художників.

Ці дівчата прийшли в інститут із заводів, колгоспів, будівельних площадок, із піонерської роботи. Вони добре показали себе на сільськогосподарських роботах, а тепер успішно завершують свій перший в житті семестр.

Зліва направо: Г. Гасюк, О. Чорна, О. Павленко, В. Доценко, О. Мамриг, М. Гаврилюк, В. Задорожна, О. Ігнатенко, О. Мельник. Ви бачите їх на святковій демонстрації. Фото В. Тимошенка.

Мисливці на привалі

(Майже за Остапом Вишнею)

Дихнув свіжий вітер смолистою хвоєю,
Схилившись на бронзову спину сосни,
З захопленням слухаю іволг симфонію
І пересвист крижнів у плавнях Десни.
Дзвенять очерети іскристими лезами,
Вечірній туман, наче парус повзе,
Піднивши дров у багаття березових,
Ти знову мисливські пригоди верзеш.
«На вовка ходили — так, мабуть, під осінь ми,
Тепер як згадаєш, то кидає в дрозд.
Заліг у ліщині і стежу за просіком,
Промок, брат, до нитки, посинів, як морж.
Послав же господь; бачу, голову висунув,
Ну, думаю, хлопці, діждавсь накінець...»
І так з насолодою миршаву лисину
Почухав ти пальцями ніби мудрець.
«Прицілівсь з коліна, хотім уже вистрілити,
Ніяк не спіймаю цей клятий курок,
Аж гульк! Розтинає плечем дужим лися він —
І раптом щосили завив на весь рот.
І цю ж популярну — баском, з переборами:
«Чому мені, боже, ти крилець не да-а-а-в?»
Ну, так, ніби вершник притис його шпорами,
Як той навіжений — завив, що біда!
А ми ж, брат, мисливці, до всього вже звиклі.
Підхожу; аж піп, наш раб божий Павло,
Стоїть геть у піні і креше він іклами,
Обріс реп'яхами, забув, де село.
Пропав весь горілкою, димом і свічками,
Ще й шапку мов парубок зрив набакир.
А в Пісках був храм, то вони туди тічками...
Злетілись до церкви, немов ті граки.
«Так от же закінчу. Стою наче вкопаний,
А він як рвоне, так, мов справжній гончак,
Крізь яр на узлісся саженими кроками,
В мене аж посіріло, хлопці, в очах.
Як смерч просвістав кострубатими ризами,
Нічого не скажеш — прудкий був самець».
І так з насолодою миршаву лисину
Почухав ти пальцями ніби мудрець.

Г. КИРИЧЕНКО.

Із підслуханого

НЕ БОЖЕСТВЕННА,
АЛЕ КОМЕДІЯ

Над твором Данте він сидів
І думав на біду:
— В який же з дев'яти кругів
Я в пеклі попаду?
Та скільки не прийшлося
гадати,
Не вирішив-таки;
Йому підходило аж п'ять,
Хоч рвися на шматки.

БОГ

Декан: — Ти ж чому, безбожнику, на лекції з основ атеїзму не ходиш?
Студент: — Та я такий, що ні в якого бога не вірю.
Декан: — А якщо стипендію...
Студент: — Все зрозумів. Жодної лекції не пропущу.

РОЗМОВА

— Ти віриш в чудо?
— Вірю! З того дня, як піп з нашого села дременує!
Подали І. ПОЛІЩУК,
І. ГОРОДИСЬКИЙ.

А ВИ ЙОМУ ВІРИЛИ?!

Сувору догану ректора інституту, обговорення поведінки Е. Ібраєва на засіданні студради, рішення зборів І курсу дефектологічного відділу про виключення його зі складу студентів інституту — такі основні етапи позначають перебування цієї людини в нашому середовищі. І, незважаючи на те, що він любить випивати, грає в гроші, мастак обдурювати, грубіян і по суті зовсім не має поняття про культурні навички та норми громадського співжиття в гуртожитку, комсомольці групи на прохання декана факультету і ректора інституту вирішили взяти його на поруки. Дійсно, до чого вже велика у них віра у перевиховання людини, до чого ж гуманні ці люди! І як це добре, що вірять вони у силу впливу колективу у можливості перевиховання в наших радянських умовах!
Проте, шановні товариші, ви помилилися. Йому не треба ваших порук, вашої доброти і

просили на своє національне свято — шевченківські дні. Із Тбілісі студенти Грузії привезли саджанці і посадили їх на могилі українського поета. Вони принесли туди бажання грузинського народу: хай на українській землі глибше пустять коріння грузинські саджанці. Хай вічно цвітуть ростки дружби обох народів!

Т. АПАКІДЗЕ.
(Стаття передрукована з грузинської газети «Тбілісі».
Скорочений переклад
О. Мушкудіані).

Вчений, педагог, методист

Давиду Муційовичу Маєргойзу 60 років. Сорок із них він віддав науково-педагогічній діяльності. Коли слухаєш його

вою мовою, не дивуватися його творчому горінню, силі математичної логіки, з якою він розгортає ту чи іншу думку.

Нелегким був його шлях від простого сільського вчителя до доцента інституту, кандидата фізико-математичних наук. Ним надруковано понад 50 науково-методичних праць, частина з яких вийшла окремими книжками: «Методика процентних обчислень», «Наочні прилади з математики» і ін. З успіхом керує Давид Муційович аспірантами, веде велику методичну роботу з вчителями м. Києва та області.

Від імені численних вихованців Давида Муційовича хочеться висловити сердечну подяку за роботу, яку провів він по вихованню педагогічних кадрів з математики, побажати йому ще довгих років життя, творчої праці на науково-педагогічній ниві.

В. КУХАР.

лекцію для студентів чи виступ на занятті науково-методичного гуртка, яким він керує, або доповідь на методичній нараді вчителів, не можна не захоплюватися його палкою, переконли-

живуть у наших студентах, вони дівають грузинською мовою, знайомляться з традиціями і пам'ятками Грузії, знаходять нових друзів.

...А все це сталося не так просто. Дружба Тбіліського і Київського педінститутів привела двічат сюди, а два студенти з Грузії — О. Мушкудіані і А. Отарашвілі — поїхали на Україну. Ці взаємовідносини — початок у справі підготовки тих кадрів, які в майбутньому працюватимуть над перекладами літератури обох народів, зміцнюватимуть їх братство.

Віра і Світлана відчувають себе у нас, як у рідному інституті. До них ставляться з великою увагою. Працюють вони за індивідуальним планом. Крім загальних лекцій з різних предметів, вони вивчають грузинську мову, для чого їм виділено 18 годин на тиждень.

Увага, тепле ставлення товаришів, викладачів полегшує працю дівчат на шляху до мети. Вони майже напам'ять знають «Деда ена» («Рідна мова»). Кілька творів з цієї книги вони навіть переклали на українську мову. Дівчата часто пишуть листи грузинською мовою і одержують відповіді українською — від тих студентів, що поїхали на Україну. Колеги повідомляють один одному про свої успіхи, діляться враженнями.

Та не тільки в обміні студентів виявляється дружба наших інститутів. У минулому році доцент Т. Бегіашвілі прочитав у Київському педінституті курс історії грузинської літератури. Його лекції відвідували не тільки студенти, але й аспіранти і викладачі. За їх проханням він вдруге прочитав лекції про Шота Руставелі, Ілліо Чавчавадзе і Акакія Церетелі. Тбіліські студенти слухали лекції з історії української літератури, прочитані професором Ю. Кобилецьким. Він і тепер листується із своїми грузинськими колегами. А нещодавно

О ТА К І В О Н И!

Мій промінь проник до першокурсників-дефектологів. І завмер від жаху. Не віриться, що таке можуть творити студенти в гуртожитку! Ось на першому плані розпивають півлітра Уржанов і Асанов. Це тільки тут вони такі мирні, тихі. На другий день Уржанов на активі комсомольців факультету дасть обіцянку не пиячити і в той же день нап'ється «до положення риз», а Асанов у такому ж «положенні» зірветься з сходів і, якби не студенти, це був би його останній політ. А ото в шаленому танці закрутило Муханова з Ро-

заново після того, як вони добре таки причистилися за тим же столом, а потім ще й удвох. На ліжку «страждає» Абилдаєв — встати не може після вчорашньої випивки. Це — принциповий хлопець: візьме півлітра і ні з того, ні з цього об підлогу як трахне! Каже: ненавиджу горілку! (Це після того, як нап'ється). Погано поведуть себе і Абишев, і Жусинбеков.
Хоч і деканат педагогічного факультету висів їм догану, хоч їх розселено у різні кімнати, справи поки що не покращилися.